

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ.

Ὡδή εἰς τὸν Ναπολέοντα Βοναπάρτην, συγθεθεῖσα
κατὰ τὴν ἀνακομιδὴν τῶν λειψάνων τοῦ ἀπὸ
τῆς Ἀγίας Ἑλένης, ὑπὸ Παναγιώτου Σούτσου.
Ἐν Ἀθήναις, 1841.

Ἐρρέθη ἤδη καὶ πρὸ ἡμῶν ὅτι τὸ νέον τοῦτο προῖον
τῆς Μούσης τοῦ Κυρίου Παναγιώτου Σούτσου εἶναι κέν-
τρων συρράφεις ἀπὸ τῶν ἔργων ὅλων τῶν ποιητῶν, ὅσοι
ἐμελέτησαν ἄχρι τοῦδε τὴν μεγάλην τοῦ Ναπολέοντος εἰ-
κόνα. Τῶντι, ὁ Βεραγγέρος, ὁ Κασιμίρος Δελαβίγνης, ὁ
Αλφόνσιος Λαμαρτίνος, ὁ Βαρθελεμῦς, ὁ Οὐέκτωρος Ἰγῶς,
ὁ Βύρων, ὁ Μανζόνης, ὅλοι ἐπλήρωσαν τὸν φόρον των εἰς
τὴν ἔμπνευσιν τοῦ ποιητοῦ μας. Τίς, παραδείγματος χάριν,
δὲν ἐνθυμεῖται τὴν χαριεστάτην περικοπὴν τοῦ Γάλλου ἀ-
σματοποιού;

Dés qu' on signale une nef vagabonde,
Serait-ce lui, disent les potentats:
Vient-il encore redemander le monde ?
Armons soudain deux millions de-soldats.

Ἴδου ἡ ὥχρὰ αὐτῆς μίμησις.

Κ' εἰς τὴν θέαν μικροῦ πλοίου
Τρέμοντες μὴν ἐκ τοῦ κάτω ἀναβῆς ἡμισφαιρίου,
Οἱ Μονάρχαι μὲ κορώνην ἔκραζαν σαλευομένην,
Ἐρχεται; ν' ἀρπάσῃ πάλιν ἔρχεται τὴν οἰκουμένην;
Διὰ τὴν εἰκονίσῃ ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ, λείψανον αὐτὸς ἔξα-
φανισθέντος Κράτους, ἐξωρίσθη εἰς νῆσον, λείψανον καὶ αὐ-

τὴν ἄλλου κόσμου, τὴν ἁγίαν Ἑλένην, ὁ Οὐδέκτωρος Ἰγὼς λέγει·

Sur un rocher débris lui-même
De quelque ancien monde englouti.

Ὁ Κύριος Παναγιώτης Σούτσος λέγει,

Ῥίπτεσαι εἰς μικρὰν νῆσον, λείψανον μικρὸν καὶ
μόνον

Γῆς μεγάλης ποντισθείσης.

Ὁ Κασιμίρος Δελαβίγνης εἶπε·

Fils de la liberté, tu détronas ta mère;

Ὁ ποιητὴς μας λέγει·

Τῆς ἐλευθερίας τέκνον, σφάζει τὴν ἐλευθερίαν.

Ὁ αὐτὸς Δελαβίγνης εἶπε πρὸ καιροῦ τοὺς ἀκολούθους δύο στίχους τῆς 20 στροφῆς.

. . . . ὁ κρημνὸς τῆς πτώσεώς σου

Ἴσος μὲ τὸν κολοφῶνα, ἴσος τῆς ὑψώσεώς σου!

Ἴδε τοῦ Γάλλου ποιητοῦ à Napoleon §. 1.

Ὁ Βαρθελεμὺς προβλέπων τὴν γενομένην ἐσχίτως ἀνακομιδὴν ἐχαιρέτα τὴν πόλιν τῶν Παρισίων ὡς ν έ α ν Μ ε δ ι ν ά ν [σελ. 32 τῆς Νεμέσεώς του §. 25]· ὁ Κύριος Παναγιώτης Σούτσος δὲν λείπει νὰ ἐπαναλάβῃ τὰ αὐτὰ εἰς τὴν §ρ. 25.

Ἄλλὰ πλειότεραι παραθέσεις ἤθελον κουράσει τὸν ἀναγνώστην. Οἱ ποιηταὶ ἄλλως τε τοὺς ὁποίους ἠριθμήσαμεν δὲν εἶναι οἱ μόνοι οἱ συντρέξαντες εἰς τὴν ἀνὰ χεῖρας ὠδήν. Καὶ ἱστοριογράφοι, καὶ ῥήτορες, καὶ ἐφημεριδογράφοι καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος Ναπολέων ἐγυμνώθησαν διὰ νὰ ἐνδυθῇ τὸ νεογνὸν τοῦ Κ. Παναγιώτου Σούτσου· οὕτως ὁ Μιγνέτος ἐτόλμησε νὰ παραβάλῃ τὸν Μιραβὼν μὲ τοὺς Γράκχους, ὁ ποιητὴς μας δὲν ἠμέλησε νὰ ἐπαναλάβῃ τὸν λόγον τοῦ ἱστοριογράφου [Mignet tome I. p.114. ὠδὴ τοῦ Κ. Σούτσου στροφή 2]. Ὁ περίφημος Γιρονδινὸς Βερνιάτης ἠπέιλησεν

ἀπὸ τοῦ βήματός του ὅτι ἡ ἐπανάστασις τῶν Γάλλων ὡς ὁ
μανιώδης Κρόνος θέλει καταφάγει τὰ τέκνα τῆς ἡρήσις
αὕτη μεταβάλλεται εἰς δύο στίχους τῆς 3 στροφῆς.

Εἰς τὴν πρώτην αὐτοῦ π ρ ὸ ς τ ὸ ν σ ρ α τ ὸ ν προκήρυ-
ξιν ὁ Ναπολέων ἐπανερχόμενος ἀπὸ τῆς νήσου Ἑλβης εἶπε·
La victoire marchera au pas de charge, l'aigle avec les
couleurs nationales, volera de clocher en clocher jusqu'
aux tours de Notre-Dame; Ὁ Κύριος Σούτσος λέγει·

Ἔρχεσαι, κ' εἰς ἐν ἐξ ἄλλου τρέχει κωδονοστασίου
Φθάνων μέχρι Παρισίων

Ὁ Ῥωμαῖος ἀετός σου νικηφόρα πτερὰ σείων.

Ἄλλ' ἐνταῦθα γεννᾶται ἄλλο σπουδαῖον ζήτημα· εἶναι
γνωστὸν ὅτι οἱ διάφοροι ποιηταὶ καὶ ἱστοριογράφοι διαφό-
ρως ἔκρινον τὸν Ναπολέοντα, ἄλλοι τὸν ἐθεώρησαν ὡς τὸν
μέγιστον ἄνδρα ὅσων ποτὲ ὁ κόσμος παρήγαγεν· ἄλλοι ὡς
τύραννον καὶ ὀλετήρα τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἄλλοι τὸν
ἀπεποιήθησαν καὶ αὐτὴν τὴν στρατιωτικὴν ἀξίαν καὶ ἰκα-
νότητα· τὸ ζήτημα εἶναι λοιπὸν μήπως ὁ Κ. Σούτσος, κατε-
πειγόμενος ἀπὸ τὴν ποιητικὴν του σιτοδείαν καὶ θέτων τυ-
φλῶς τὰς χεῖράς του εἰς τὰς ἀποθήκας τῶν Εὐρωπαϊῶν συνα-
δελφῶν του δὲν ἐπρόφθασε νὰ συμβιβάσῃ τὸν διάφορον ἐ-
καστοῦ αὐτῶν τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι, καὶ ὡς ἐκ τοῦτου ἔ-
πεσεν εἰς δεινὰς ἀντιφάσεις. Μὲ λῆπην τὸ λέγομεν, ἀλλὰ
τὸ μέγα αὐτὸ δυστύχημα τὸν συνέβη τῷ ὄντι· ἡ μὲν ἐπικρα-
τοῦσα τῆς ὠδῆς ἰδέα εἶναι κολακευτικὴ διὰ τὸν Ναπολέον-
τα, οὕτω μεταξὺ τῶν ἄλλων εἰς τὴν 25 στροφὴν λέγει.

ᾠ! ψυχὴ μεγαλητέρα

Ἐκ τῆς πλάσεως τοῦ κόσμου δὲν ἀνέβη τὸν αἰθέρα.

Πῶς ὁμως συμβιβάζεται τοῦτο μὲ τὴν στροφὴν 16 ὅπου
τὸν ὀνομάζει νέον Ξέρξης; Ὁ μέγας Ναπολέων Ξέρξης!

Οὕτως ἐπίσης εἰς τὴν στροφὴν 3 τὸν ὀνομάζει μ' αἶμα
ψυχρότατον

. . . Δειπῶτάκτῃν τῆς Αἰγύπτου.

Ἐκσφενδονίζει δηλαδή κατ' αὐτοῦ, αὐτὸς ὁ ὑμνῶν τον μέγαν ἄνδρα ποιητῆς τὴν μεγαλητέραν ὕβριν καὶ κατηγορίαν ἀπὸ ὅσας τῷ προσήφθησαν καὶ δύνανται νὰ προσαφθῶσιν εἰς στρατηγὸν, κατηγορίαν, δι' ἣν οἱ τότε διέποντες τὰ Γαλλικὰ πράγματα ἐχθροὶ του τὸν εἶχον ἀπειλήσει ὅτι θέλουν τὸν ὑποβάλει εἰς τὸ στρατιωτικὸν δικαστήριον.

Τοιαύτη ἡ ὠδὴ τοῦ Κυρίου Σούτσου, ὕφασμα μιμήσεως καὶ μιμήσεως ὄχι ἐπιτυχούς, εἶναι βεβαίως ἀσθενεστέρα τῶν πλείστων αὐτοῦ ποιημάτων. Φαίνεται ὅτι ἡ ποίησις εἶναι θεὰ ζηλότυπος καὶ ὅτι τιμωρεῖ πικρῶς τοὺς Διασώτας αὐτῆς ἐκείνους ὅσοι δὲν περιορίζονται εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν αὐτῆς λατρείαν.

